



Ordonnantie van de Vierschare der stede van der Goude : begrijpende mede eenighe andere politieke zaken en costumen der selver stede

<https://hdl.handle.net/1874/9154>

ORDONNANTIE
Van de
V I E R S C H A R E
Der Stede van der
G O V D E.

Begrijpende mede eeni-
ghe andere Politycque zaken en Costu-
men der selver **S T E D E.**

Van nieuws oversien, verbeterd ende vermeerderd.



TER GOVDE.

Ghedrukt by Pieter Rammasfeyn, Boeckverkooper in de
Coorte Gvoenendael/ in't bergult A/B/C. Anno 1633.



DEWYLE DE EXPERIEN-
 tie eñ ondervindinge was leerende,
 dat in de Ordonnantie vande Vier-
 schare der Stede van der GOVDE,
 op den 5^{en} September A° 1607 gear-
 restteert, eñ in druck uytgegeven,
 diversche poincten waren, die niet
 en accordeerden mette ordinaris
 practycque, en gebruyckelijcken,
 stijle van procederen: Oock datter
 verscheyden veranderinghen, cor-
 rectien, en Ampliatien op waren ge-
 daen, sulcks dat noodich en dien-
 stich was, de selve Ordonnantie te
 redresseren, Soo ist:

Dat den Schout / met
 mijne Heeren van den Gherechte / met advijs /
 ende approbatie vande Voetschap / van nieuws
 gheordonneert / ende ghestatucert hebben / ge-
 lijck

lijck sy ordonneren / ende statueren by desen /
'tgunt hier naer volcht. Ende eerst vande

PROCVREURS

Van hunne admissien ende anders
in faken de *Magistraet* aengaende.

N^{j.} Jemandt en sal als Procureur ofte Voorspraeck
moghen ageren / ten zy dat hy alzozen by den
Schout, Burgermeesters ende Schepenen, daer toe nut
ende bequaem ghekent / ende gheadmitteert zy/
hebbende daer toe ghedaen den behoorzlijcken *Eedt*, als hier
na volght:

E E D T

Van de Procureurs.

I^{ij.} N den eersten sullen de Procureurs, in handen van den
Schout, SWEREN dat sy de *Stadt van der Goude* ge-
hou ende ghetrou zullen wesen / midtsgaders den *Schout,*
Burghermeesters ende Schepenen, *Eer ende Reberentie* be-
wijfen.

I^{ij.} tem dat sy in heur eysschen ende vertweeren ghelooften
ende meynen te hebben/ende te sustineren een rechtbaerdige
zake.

D^{iiij.} at sy gebræeght wesende in Rechten niet en zullen ont-
kennen / tghene sy ghelooften ofte weten waer te zyn.

v.

Oock mede dat sy gheensins eenige ontwaerachtige probatie en sullen ghebruycken.

vj.

Item dat sy gheen Probation dan die sy meynen zullen tot der waerheydt van noode te wesen voortbrenghen/ noch om vertreckt gheen frivole ende noodeloose dilaepe of uytstel en zullen begheeren.

vij.

Ende dat sy niemandt by heur selven of yemandt anders per ghegheben of beloofd hebben / noch gheben noch beloben en zullen / onne in heure zake te obtineren / anders dan den ghenen die 't in Rechte toeghelaten wordt.

*Soo waerlijck mest hun G O D T
A L M A C H T I C H helpen.*

viii.

En zullen gheens Voorspraken uytter Stede moghen reysen/ dan met expres oorloff van 'tmeerdereel van 't Collegie van Schout ende Schepenen, op Correctie van Schepenen.

ix.

Zullen voort ghehouden ende verplicht zijn op't Stadthuys te komen / als 't Gherecht vergadert / ende aldaer te blijven tot dat 't Gherecht ghescheyden sal wesen / ten ware by oorloff als vooren.

Vande Procureurs offitie in zaken partyen aengaende.

x.

Procareurs moghen dienen des versocht wesende / de Delinquanten of andere in persoon van weghenden Officier ghedachbaert wesende / dan soo wanneer de Ghe- daeghde selfs niet en compareert / en zullen daer voor niet occuperen ofte ageren moghen / op Correctie als vozen.

xj.

En moghen paert noch deel hebben in zaken daer sy partye inne off teghen dienen / op correctie / tot discretie van Schepenen.

xij.

En moghen insghelyck voor niemandt Borge worden.

xijj.

En zullen gheen Procureurs eenighe partyen dienen ten zy zaecke dat partye van te vozen consultatie ghehouden heeft / op pene van twee gulden / ende dit mede precise t'observeren.

xiiij.

Item / indien yemandt gheen Procureur krijghen en kan sal den Schout hem voorszien van een behoorlyck Procureur om syn loon / maer is hy arm om Gods wille.

xv.

Niemandt vande Procureurs en sal moghen antwoorden repliceren off dupliceren / ten zy zake dat de Procureur van partye aduers eerst uyt heeft / sonder in 't minste mal- randeren in heure Pleydoyen te interrumpieren / maer zullen elck-anderen ten uytelynde toe gehoor geben opte boete van ses stuyvers / so menichmael yemandt daer af bekeurt wort.

Waert

xvj.

Waert dat eenigh Procureur of boozspzaeck vercupinde trecht van partye met sijne terminjnen niet waer te nemen/ of anders na behooren/de selve sal gehouden wesen sijn partye te betalen/schjade ende interesse tot taxatie van Schepenen.

xvij.

De Procureurs zullen ghehouden wesen te responderen boozde kosten van de Copien die sy booz heure meesters van partye versoeken/ ende by den Secretaris doen schrijven/niet tegenstaende heur meesters daer present hadden geweest als versoeck gheschiede.

xviii.

Zullen boozts de Procureurs hen te vreden houden met het salaris hen toegeboecht/ volghende d'ordonnantie daer op ghemaect of noch te maken.

Van Daghementen.

j.

De pemandt met recht aenspreken wil sal authoxiseren Deen van de Bode ofte Roede-draghers deser Stede/ omme upt sijnen name hem te binden aen den persoon/ ofte by absentie/ ter woonstede van de selve sijne partye/ ende hem jegens den naesten Rechtdage booz Schepenen te daghen.

ij.

Ende sal de Bode ofte Roededragger beneffens de Dachbaerdinghe/den Ghedaeghde presenteren Copie autentijcq van de Brieven van verbande/ Obligatien/ accoorden/ of andere

andere instrumenten / daer op van wegghen den epflicher ten daghe dienende nauptissement of condemnatie verfocht sal worden.

iiij.

Ende den ghedaechde ten minsten drie dagghen te vozen dachbaerden / soo verre tusschen twee Burgeren questie is ofte oock een Vreunde jegens ten Burgher / op dat hy ghereet komen mach.

iiij.

Ende sal de ghedaeghde tot sijnen redelijcken kosten de Copie betalen / daer van hy in sijne relatie sal mentie maken / ende de selve voorts terstont na de citatie / ofte uytelijke als vozen de sake in Rechte sal moghen dienen aen den ghenen die hem te werck ghestelt sal hebben / ofte des selfs Procureur / schriftelijke in behoorzlijcker forme oberleveren met expresse wanneer / waer / aen wien / hy de wete ghedaen ende wat hy vooz antwoort ontfanghen heeft / houdende dien onbermindert daer van / midtsgaders van alle andere weten / insinuatien / sommation / renobation / arresten / &c. goet ende pertinent register al onder 'tselbe salaris / 'twelck de Boden vooz desen vooz 'doen van hare citatien ende anders / als vozen ghenoten hebben.

v.

De Daghementen in voegghen als vozen ghedaen / ende de zake hy prohibie gheinstitueert na behooren eens in Iudicio waerghenomen zijnde / en salinen gheen voozdere Daghementen moghen doen / anders als daer't na rechte gherequireert wort. In welcken ghevalle het ghenoech sal wesen de selve te doen aen den Procureur van partye adverse / ten ware hy Schepenen anders gheappointeert werde.

Van

Van Dagementen , eerst van Dagementen voor andere Rechters.

vj.

Sheen Poozters noch Inwoonders deser Stede zullen d'een d'ander in personele actie of schulden/daer gheen byzben en zijn ter contrarie/elders betrecken/ dan booz heuren daghelyckſchen Siechter/ten ware in gepzebilegeerde zaken/op pene van thien Rijns guldens.

vij.

De Boden en zullen niet vermogen op privatie van heur Offitie aen eenige Poozters off Inwoonders deser Stede eenighe weten of citatien te doen / daer by yemant booz andere Siechters byuten deser Stede ghedachvaert wort/dan niet boozgaende consent / ten minsten van twee Burghermeesters / dewelcke te letten zullen hebben of sulcke citatien niet prejudiciabel zijn deser Stede Pzebiligen : Van datmen onse Poozters goeden niet en vernach te bekommeren off arreſteren.

Van andere ghemeene Dagementen.

viij.

Men ſal ſoo wel de Vrouw als de Man moghen verdagen alſt zaken roeren daer ſy ſoo wel de handelinghe af heeft als de Man / 'twelckmen verſtaet alleenlyck van openbare Koopvrouwen.

ix.

Als men yemandt wil doen verdaghen als Dooghden/ Curateurs/ Teſtamenteurs/ Garandeurs/ Borghen ende dierghelycke/ ſoo ſal het Dagement/ in ſoodanighe qualiteyt
 B moeten

moeten gheschieden/ ende alsoo uytgheepscht worden/ of de Ghedaeghde sal t'lijnen versoecke van der instantie worden gheabsolveert/ ende den Aenlegghet ghecondemneert in de kosten.

Van bysondere Daghementen als in cas van Maelschade, beledinghen, ende Ree-roede.

x.

Om Maelschade en sal niemant moghen klaghen dan met kennisse van twee Schepenen / de zake in queltie ghesien ende ghev. siceert hebbende / die aldan daer toe consenteren zullen te moghen verdraggen / als van oudts gheweest is.

xj.

Alle beledinghen van eyghen ende huysshuyz bedragende tachtewesen ses gulden ende daer beneden / zullen ghesdaen worden by een Bode alleen.

xij.

Van ses tot twee ende tseventich gulden / by den Stedehouder ende twee Bode.

xijj.

Ende bedraghende daerenboven / by twee Schepenen ende een Secretaris ofte Clerck.

xiiij.

Ende dit al mits dat den ghenen wiens goederen beleedt zijn een Recht-dagh geprefigeert sal worden/ mit intimacie van dat by non comparitie tegens hem condemnatie absolyt sal worden ghedecernert: Ende boven dien dat hy geshouden sal wesen te doen cautie Jurator/ ofte cautie te stellen

ken binnen den tijt van acht dagen/ om de goederen van den eyghen niet te ontvreemden/ ten zy hy sijn Huyshuer met recht ofte ghemoede van sijn achterwesen ghecontenteert heeft/ op pene van ghestraft te worden als dieste/ volgende 'thommisse vande bekeedinghe.

xv.

Voort binnen-jarige huysshuer machinen arresteren ende besetten de goederen binnen den huysse den Huerder compe-terende / den welcken den eyghenaer wesen ende blijven zullen verobligeert voort de selve huysshuer.

xvj.

Alle citatien in cas van See ende Goede/ zullen geschieden mit Inthimatie/ dat/ het zy of de gedaeghde ten geprefigee- den daghe compareert of niet/ Schepenen opten epsch van den epscher recht zullen doen/ te weten indien de ghedaeghde niet en compareert/ dat teghen hem alsdan diffinitibelijck sal worden ghesententieert/ soo als Schepenen bebinden zullen te behooren.

Arrestementen.

Eerst van Arresten , soo op Persoonen als goederen.

j.

DE Poozters ende Inwoonders deser stede sullen d'een d'ander huypen deser stede bypheynt niet mogen besetten aen lijf noch goedt om persoonle actie of schulde / op pene van thien Rijns gulden.

ij.

Men mach geen Poozters of heur goederen arresteren

B ij

dan

dan die hem fugitijf maken of suspect de fuga, 'twelck den Schout of een Burghermeester sal aenghegheben worden/ ende by oorzlof vande selve / salmen de goederen stellen in be- waerder handt.

ijj.

Op Donderdaeghs en machinen niet besetten/ dan van schulden die op Donderdagh of in Jaermarckten is ghe- maeckt / noch in de Jaermarckten/ dan van schulden in de Jaermarckten ghemaeckt.

iiij.

En Creditour die sijn schuldenaer of sijne goederen wil besetten / vermach hem / of sijn goederen te houden / tot dat hy een vande Gherechts-Bode vercregen hebbende/ daer op Arrest doet : Ende soo hy hem vluchtigh wilde maken/ den persoon aldan te vanghen/ ende den Officier ober te le- veren / op sijn goet recht : Of sal selfs Arrest moghen doen/ mits nemende kennisse van twee ghetuyghen/welck Arrest hy mette ghetuyghen terstont sal overdragen aen een Bode/ ende den selven dat laten teyckenen. Ende die sulck Arrest violeert / sal vervallen in de boete van tachtich gulden / als oft by een Bode ghedaen waer.

v.

Als de Bode eenigh Arrest doet / sal hy van een Doozter hebben eene stuyver acht penninghen / ende van een vzeemt man dubbelt ghelt / midts aenteyckeninghe doende in wat voeghen 't Arrest geschiedt/ ende op wat tijt hem een Recht- dagh ghelept is.

vj.

Soo verre na de Arresten op den eersten Recht-dagh niet gheklaeght en wordt / zullen de selve wesen ende ghe- houden werden nul ende van onwaerden.

Voort

Voort van Arresten op personen.

vij.

De gearresteerde wort gehouden terstont Borch te stellen/om den geprefigeerden Recht-dagh waer te nemen/ende 'tghewijsde te voldoen/ ende waer't dat hy sulcx niet en dede binnen een ure na 'tArrest/ middelertijt de Bode hem (soo verre alst partije verfoect) bewaren sal/ in sulcken schijne als den ghearresteerde by den Officier / ten verfoecke van den Arrestant/ghevanghen ende soo langhe ghedetineert mach worden/ tot dat hy Borch stelt/ ofte partije met recht ofte ghemoede ghecontenteert heeft / ende sal den selven Borch als principale aenghesproken ende gheexecuteert moghen worden.

viij.

Niemand en sal den gearresteerde mogen ontslaen onder Borchtochte/dan met voorweten ende consent van die hem ghedaen Arresteren heeft/op pene van selver te betalen.

ix.

Indien den ghearresteerde 'tArrest violeert / gaende uut de Stadt sonder Borch te stellen/sal hy verbeuren jeghens den Heer tachtigh gulden / ende daerenboven ghecorrigeert worden tot discretie van Schepenen / mitsgaders zullen de verificatien overghelevert / ende recht ghedaen worden ter diffinitive / volghende 'tleste Lidt van 't iij. Artijckel van de Ordonnantie vande Justitie.

x.

Alle ghearresteerde die gheen cautie en hebben noch en weten te stellen/in klepne zaken/ sullen Schepenen moghen ontslaen onder cautie Juratoir.

xj.

De ghearresteerde die onder hanttastinge ontslaghen wordt/ om ten gheprefigeerden Recht- dagh smorgens vooz neghen uren weder in te komen / ende niet en compareert/ (ten ware om noodtsaken) daer op sal mede Recht ghedaen worden / ende sal verbeuren als vozen.

Voort van Arrestementen op goederen.

xij.

Als onder yemandt eenighe goederen of penningen ghearrestert worden / soo zullen de selve ten verfoecke van den Arrestant/ in bewaerder- handt ghenomen of ghelaten worden/ onder den ghenen die de selve goederen of penninghen onder hem berustende heeft/ tot koste ende pericule van onghelyck/ ter tijt toe hem yemandt daer vooz Bozgh ghestelt heeft om 'tghewijfde te voldoen.

xijj.

Die eenige besette goederen verbyreint/ ofte daer toe helpt/ sal vervallen in den eyfch van partye / ende in de boete van tachtigh gulden / mitsgaders ghecozrigeert worden tot discretie van Schepenen.

xiiij.

Alle bederffelijcke goederen daer Arrest op ghedaen is/ sal den besetter aen Schepenen rechtelijck verfoecken dat de goederen by henlyuden/ ofte by de Bode/ op een Werck- dagh in 't openbaer sullen moghen verkocht worden : Ende indien hy sulcks niet en dede/ soude betalen schade ende Interestte / behoudens den eyghenaer sijn recht van qualijck besetten.

Van

Van rechtelijcke Weten.

xv.

Men is ghehouden op't Arrest een rechtelijcke Wete te besteden aen de persoon/ ofte ter woonplaetse van den genen die ghehouden is de goederen of penninghen te verantwoor- den/ ende hem daer toe een Recht dagh te prefigeren/ ende hy ten daghe dienende niet comparerende/ sal den Arrestant sijn verificatien overleveren / om by Schepenen daer op recht ghedaen te worden/ in conformite van 't leste lidt van 't derde Artijckel van de Ordonnantie op 't stuck van de Justitie ghemaect.

xvj.

En Procureur en sal gheen Weten aen nemen.

xvij.

Niemandt en sal de Weet overgheben / dan voor twee Schepenen/ ende laten sijn naem uyt doen/ ende den ghenen die hy de Weet overghedaen heeft/ in plaetse stellen / tot pericule van den eersten/ ende wort de Weet voor minder somme overghedaen/ dat sal comen tot profijt van den ghenen die 't selve soude moeten betalen.

xviij.

Die een rechtelijcke Weet aenncemt te doen / sal ghehouden wesen een Acte te lichten uyt de Secretarie tot coste van sijn meester/ omme te verthoonen dat hy de Weet rechtelijcken aenghenomen heeft/ ende waer op de Weet besteet is: Ende sal voort ghelijc ghehouden wesen te brenghen kennisse van een Stadts- Bode of twee ghuwghen / dat hy aen den persoon / ofte ter woonstede van den ghenen die beklaght is/ de Weet ghedaen heeft als 't behoort: Ende sal voor den ghe-

gheprefigureerden dage sijn Meester adverteren van sijn wederbaren / ende de Wete inbrengghen als recht is / op pene van te betalen kosten / schaden ende Interesten / ende de Wete andermael te doen voor 't selve loon daer die te vooren ont aenghenomen was.

xix.

De ghene die sulcke Weten aennemen / zullen ghehouden wesen upt te reysen in seben daghen / ende in andere seben daghen binnen 's Landts / ofte dry weken buyten 's Landts / ende in ses weken over Zee / na de Insinuatie partye een Recht-dagh legghen / te komen goets tijds voor de mid-dagh.

xx.

Indien den eyghenaer van de ghearresteerde goederen ofte penninghen niet vindtbaer / of over Zee / of in andere Heeren Lande mochte wesen / sonder woon-plaetse in dese Landen te hebben / noch yemant die sijne zaken wilde verantwoorden / soo zullen de selve goeden / tot pericule ende ver-soecke van den Arrestant / naer een Merckt-daeghs ghebodt / in 't openbaer ende ont ghereet ghelt verkocht mogen worden / ende den Arrestant sijn penninghen daer af ontfangghen met sijn rechtelycke onkosten / onder suffisante cautie / van de ontfangghen penninghen te restitueren / ende te betalen behoorzlycke schade ende interest / indien bebonden wort 't arrest qualijck ghedaen te zijn / daer toe den eyghenaer ofte sijn erfghenaer t' sijnder wederkomste in oppositie ontfangghen sal worden.

Van Rechtdaghen.

Wanneermen recht doet ter Vierschaer,
Kamer, ende extraordinairie.

j.

Schout ende Schepenen zullen in Schepen-Camer sit-
ten / ende partye siecht ende Justitie administreren/
'smorghens ten neghen uren / te weten / 's Maendaeghs/
's Woonsdaeghs ende 's Vyndaeghs.

ij.

Men sal ter Camer van Burghermeesteren gheen saken
berichten/dan des Dijnvdaeghs ende des Saterdaeghs.

ijj.

Wel-verstaende / dat in cas van Maelschade op de be-
derffelijcke goederen/partye extraordinaire tot allen tijden/
alwaert oock in de Vacantie / de Schout ende Schepenen
zullen mogen doen vergaderen / om henlyden sommiere en
kozte expeditie van Justitie te doen / mits daer vozen tot be-
hoeve vande presenten (de Secretaris daer onder begrepen)
betalende van elcken termijn/die extraordinaire also gehou-
den wort/bier en vijftich stuyvers. Ende indien Schepenen
gheinsinucert zijnde / ende de weet selver ontfangen hebben-
de / niet en compareerden opte geprefigeerde ure / zullen elcy
verbeuren twaelf stuyvers / welke wete alsoo ghedaen sal
worden deur last van den Schout / ende in sijn absentie van
de eerste Schepenenen / daer toe van partypen versoecht:
Welverstaende / dat de selve saken gheexpedicert zullen moe-
ten worden / ten minsten met dyn Schepenen. Ende off
de zake zulcx ghelegghen mochte zijn / dat die schriftelijck
C soude

loude moeten worden gheinstitueert / in sulcken ghevalle sal men van dagh tot dagh de schyfturen over leveren / of sal andersins daerinne gheprocedeert worden / soo Schepenen bevinden sullen te behooren.

Van Vacantien.

j.

Men sal gheen recht doen in de Vastelavondts weeck.

Nopende de vier gheprivilegieerde Iaer-merckten, sal ghehouden worden Vacantie, in voeghen als volght, te weten:

ij.

Gheduerende de Vastense-Merckt.

iij.

Kiliani / dyp daghen.

iiij.

Sint Jacob / dyp daghen vooz ende dyp daghen na de Marckt.

v.

Sinte Mattheus / gheduerende de Marckt.

vj.

Item / dyp dagen vooz / ende tot den eersten Recht-dach die ordinaris gehouden wert / na d'expiratie van dyp dagen / na den eersten Hoogh-dagh van Paelschen / Pinxteren / ende Kerstmisse.

vij.

Van ghelijcken op alle Criminele Recht-daghen.

viij.

Item / allinen sinorghens Vroetschap houdt.

Van

Van niet te callen, of andere onmanierlijckheydt te pleghen op Recht-daghen.

j.
Soo wie kalt ofte klapt / in den Stede-huyse daermen
 Sdingt/ende als men dingt/ sal verbeuren een boete van ses
 stuyvers / ende die wandelt thien stuyvers. Welcke boeten
 terstont by den Officier ghe-eyst sullen moghen worden.

ij.
Soo wat Man of Wyf sonder oorlof / booz de Vier-
 schaer / of in Schepen-Kamer spreeckt / sal verbeuren ses
 stuyvers / soo dickwils als yemandt daer af bekeurt wort:
 Ende sal den Schout van stonden aen / die aen panden ynt
 den Huyse moghen doen halen.

ijj.
Niemandt wie hy zy / en mach yemandt booz die van de
 Gherechte qualijck toe spreken / op de boete van twee gul-
 den/ende de correctie vander Stede.

iiij.
Niemant en sal moghen by monde of by geschrifte / yet
 allegeren / dat tot yemants diffamie of oneer mach strecken/
 maer alleen pertinentelijck verhalen / dat tot d'intentie van
 de principale zake dient / of van noode is / op de voorsz. boete.

Wie, ende wat zaken ontfanckelijc sijn in Rechte. Eerst van personen.

j.

Gheen Vrouw / ghelyplickt zijnde / en sal in Rechten ont-
fanghen worden / sonder procuratie van haer Man /
ten ware sy de sake / daer af men Recht wilde spreken / of
daer vooz sy verdachvaert was / soo wel hanteerde als de
man / desghelijc van alle Dzinck-waer ende Getbaer spijs /
binnen den Hups gehaelt vooz een Hupsghesin / sal de Vrouw
moghen epstichen / ende weder daer vooz verdaeght ende
beklaeght worden / ende antwoozden moeten sonder procu-
ratie van haren Man.

ij.

Item / Weesen sonder heur Dooghden / en sullen niet ont-
fanghen worden.

ijj.

Noch die in Dooghdye staen / sonder heur Curateur.

iiij.

Noch die ghebannen is / sonder t'hebben rappel van't
Bannissement.

v.

Dan Schepenen zullen ontfanghen den Schipper van
een Schip / vooz sijn Meester / sonder procuratie / in zaken
den Schepene aengaende.

vj.

Item / Casteleyns ofte Concherghen van Hupsen / zijn
ontfanckelijc sonder procuratie van heur Meesters / in za-
ken den Hups aengaende.

Ende

vij.

Ende worden oock ontfanghen sonder procuratie/ Bail-
liuwen/ Schouten/ Rentmeesters/ ende andere Meesters
van Godts-huysen: Desghelycks Dooghden/ Curatiers/
ende Testamenteurs.

viiij.

Die booz een ander interbenieren wil/ hem verbanghen
of daer booz hem selven sterck maken/ om te komen tot de-
fensie/ sal ghehouden wesen (des versoecht zijnde) eerst ende
alvozen Bozgh te stellen suffisant/om 'tgewijsde te boldoen.

Van Comparuit ende Defaulten.

j.

Indien den Aenleggher ten ghestelden Recht-dage niet en
compareert/ soo sal de Ghedaeghde gheabsolbeert worden
van de Instantie/ ende den Aenleggher ghecondemneert
in de kosten/indien de Gedaeghde 'tselbe rechtelijck versoect.
Welcke kosten den Aenleggher betalen sal/ alvozen hy van
de selve zake/ van nieuws recht sal moghen versoecken.

ij.

Indien de Ghedaeghde ten ghesetten Recht-daghe niet
en compareert/ ende ghedaghvaert is/ om te kennen ofte
ontkennen sijne Obligatie/ Constitutie- Brieven/ Schuld-
brieven/ of andere Brieven/ ofte Instrumenten van ver-
bande/ ende omme op het nampissement te verantwooz-
den/ soo sal teghens den selven/ ten versoecke van den Aen-
legger/ verleent worden 'teerste Default/uyt kracht van de
welcke

welcke de voorsz Brieven ghehouden zullen worden voorsz
bekent/ende de ghedaeghde gherondeneert worden/de ge=
eyschte penninghen/ inde Obligatie begrepen/ te namptise=
ren in handen van den eyscher/onder cautie de restituendo/
ende voorsz verstecken werden van sijne exceptie declinatoire/
ende verleent werden een andere daghbaerdinge/ten naesten
Recht-daghe.

ij.

Ende indien hy namaels by den Bode ofte Goede-dra=
gher verdaghbaert zijnde/ ten naesten Recht-daghe niet en
compareert /zal jeghens hem verleent worden het tweede
Default / ende uyt kracht van dien/verstecken worden van
• alle exceptien dilatoire / ende sal voorsz jeghens hem verleent
worden een derde Citatie.

iiij.

Ende compareert hy ghedaghbaert zijnde niet/sal jegens
hem verleent worden het derde Default / ende uyt kracht
van dien/verstecken worden van alle exceptien ende defensien
peremptoire.

v.

Ende sal d'eyscher aldan terstont overleveren sijn eysch/
met de verification daer toe dienende/om daer op recht ghe=
daen te werden.

vj.

Ende bewijst hy sijnen eysch volkomentlijck niet/ soo sul=
len de Rechters letten of de zake sulckis gelegen is/dat hy na
de ghelegentheyt van de zake / ende de qualiteyt van de per=
soonen van den eyscher/ den selven eyscher sullen moghen
toelaten sijnen eysch by eede te stercken.

Ende

vij.

Ende bevinden sy de zake sulcks ghelegghen te zijn/ zullen den eyscher eerst den Eedt af nemen / ende aldan de ghe-
daeghde condennieren als bozen.

viiij.

Ende indien den eyscher sijnen eysch niet en bewijst/ende Schepenen oock niet en bevinden/dat de zake ten Eede van den eyscher behoort ghestelt te werden/zullen de ghedaegh-
de ende defaillante van den eysch absolveren / ende henhy-
den niet te min in de kosten condennieren.

ix.

Ende in alle zaken daer Default of Comparuit gegeven wert / zullen de defaillanten op elck Default gecondennieert worden in dyp stupvers.

x.

Indien de Defaillanten na d'eerste ende tweede Default compareren/ende purge van Default of Defaulten versoec-
ken / zullen daer toe worden gheadmitteert/ mits blijvende
teffect van dien/ende betalen de kosten mette hoorz boeten.
Maer naer het derde Default / en sal gheen Purge ghead-
mitteert worden.

Effect van Default, als namptiffe-
ment wort verfocht.

xj.

Ende in zaken daer nemandt ghedaghbaert is om eeni-
ghe penninghen te betalen/daer van by Register Schuld-
boecken

boecken / of dierghelijcke bescheydt blijkt / sal op't eerste default (d'affirmatie van de schulden albozen gheloozt) de ghedaeghde gherondenneert worden te namptiseren / ende voorts op de voordere Defaulten / geprocedeert worden als hier vozen gheseyt is.

Effect van een Default, op een daghvaerdinghe van Executie te sien decernereren, op een verjaert vonnis.

xij.

Ende als pemandt ghedaghbaert is / omme op verjaerde bonnissen gherechtelycke bekentenisse / otte willighe condemnatie Executie te sien decernereren / ende op uytspzake / accoorden / of transactien / op saken daer van rechtvozderinge is gheweest / ende daer van by publycque Instrumenten blijkt Condemnatie te hebben / sal uyt kracht van't eerste default / Condemnatie ende Executie werden verleent / ende de ghedaeghde inde kosten gherondenneert.

Effect van een Default op eene verdaghvaerdinghe, om ghetuyghenisse der waerheydt te gheven.

xij.

Item / als pemandt ghedaghbaert wort omme ghetuyghenisse der waerheyt te gheven / soo verre de Ghedaeghde ghetuyghe binnen de Jurisdiccie van den Rechter present is gheweest / ten tijde van de Citatie / sal uyt kracht van het eerste Default / gherondenneert worden ghetuyghenisse der waerheyt te geven tot synen kosten / op pene van Sijelinge.

Van

Van Comparuit ende Defaulten.

xiiiij.

Als pemandt ghedaeght is / omme met sijne meublen of te andere roerende goederen ontruyninghe te doen / sal teghen den ghedaeghde / niet comparerende / ten versoecke van den Aenleggheer / verleent worden Default / ende uyt kracht van dien / de ghedaeghde ghecondemneert / by pro= visie ontruyninghe te doen / ende een ander Citatie verleent worden / ende alsdan niet comparerende / sal uyt kracht van't tweede Default / den Aenleggheer sijn Eysch ghead= mitteert worden.

xv.

Als pemandt gheroepen wordt / omme schiftinghe of scheidninghe van eenighe sterf-huylen / ende niet en compa= reert / soo datter op hem gheobtimeert werden twee Defaul= ten / soo salmen hem insumeren / om by den Schout ende Gherechte te sien Procederen / tot schiftinghe ende scheid= dinghe: Welcke Schout ende Schepenen (den gheciteer= de niet comparerende) sullen van s'Heeren wegen / met den eysscher / alsulcke schiftinghe ende scheidninghe doen / als be= hooren sal.

xvj.

Ende zullen Schout / Schepenen / ende Secretaris / hebben vooz heur salaris / van elcke Comparitie ses stup= vers / des sal peghelijcke Comparitie gherekent worden vooz twee uren / ende langher besoignerende / naer ad= venant.

D

Ende

xvij.

Ende in alle andere Civile zaken/ soo reele als personele/ sal jeghens den selven Defaillianten/ als hier vozen verhaelt is/ gheprocedert worden.

xviij.

De dyp stupbers / die de Defaillianten verbeuren / zullen terstont alst Default oft Comparuit wort ghenomen / by den Eyscher verschoten worden : Welcke dyp stupbers/ men neffens de principale somme sal moghen executeren.

Eysch maken.

Namptissement, Antwoorden.

j.

Ende indien de Ghedaeghde ten ghestelden Recht-dage compareert / soo sal den Eyscher jeghens hem eysch doen / ende provisie van namptissement versoeken/ indien't hem goet dunckt.

ij.

Op welke provisie van namptissement / ende oock op't kennen of ontkennen van Obligatien / ende andere Brieven/ ofte instrumenten van verbandt/ terstont de gedaeghde gheshouden sal wesen t'antwoorden / sonder daer op eenigh dagh of dilay te moghen versoeken / op pene dat dies aengaende jeghens hem verleent sal worden Default/ ende uyt kracht van dien/ op de versochte provisie/ ende t'kennen of te ontkennen ghedispondeert sal worden na Schepenen bevinden zullen te behooren.

Wt

ij.

Wt kracht van't eerste Default / werdt den epfcher ge-
admitteert / declaratie van kosten ober te legghen / ende den
ghedaeghden en Defaillant verfteken van diminutie.

In wat zaken, Antwoort, Replijcke ende Duplijcque, by monde plaets heeft.

j.

Ende ten pincipalen / in zaken daer by twee-en-tseben-
tich gulden in ghelde / of in andere goederen / ofte daer
beneden gheepfcht wert / sal de ghedaeghde terstont moeten
antwoorden by monde / d' Epfcher Replijcieren / ende den
Verweerder Duplicieren / ende niet te min / alzozens hare
dingtalen ter Rolle in't kort doen aentepckenen / omme daer
op / ende op de stucken ende verificatien / die partpen zullen
ober-leveren / by Schepenen recht ghedaen / ende gheozdon-
neert te worden na behooren.

ij.

De Procureurs zullen booz Ghecommitteerde Schepe-
nen heure conclusien laten tepckenen / en selfs dicteren / booz
en alcer dat sy Plepten.

ij.

Noch en zullen booztaen niet moghen Plepten booz Ge-
committeerde Schepenen of ter Camer / of Vierschaer / an-
ders dan by Epfch / Antwoort / Replijc / Duplijc / sonder
buyten redene te gebruycken of noodeloose propoosten / son-
der dat partpen / in de boozsz klepne zaken / hare dingtalen
by geschryfte zullen mogen overleveren / ten ware hen 'elwe
by Schepenen toeghelaten wierde / die sulcx zullen moghen
ontsegghen of toelaten / na de exigentie van zaken.

D ij

In

In wat zaken dagh ghe- gunt werdt.

j.

Ende in zaken excederende de voorsz somme / 'tzy reele of personcele / sal de ghedaeghde ghegunt worden tijdt van acht daghen / omme hare antwoorde alsdan by gheschryfte te doen overleveren.

ij.

Ende ghelijcke tijdt sal partypen ghegheben werden / omme te repliceren ende Dupliceren / alles peremptoirlijk / ende op versteck.

iij.

Behoudelijck / soo wanneer partypen bereyt ende willigh zijn / oock in dese zaken / mondelinghe hare zaken te voldinghen / zullen 'tselbe moghen doen / ende daer op recht gedaen worden als vozen.

iiij.

Op zaken van Matrimonie ter Vierschaer uytghelesen / en sal daer niet ghepleyt / maer zullen de selve terstont ghehouden worden in adbijs ter Kamer.

v.

Gelijck oock gedaen sal worden / op alle presentatien van Inductien / Cessien / ende andere beneficien.

vj.

Nemant klacht doende om grontschepdinge / of in cas van See ende Goede / sal ghehouden wesen / beneffens het oplesen van de klachten / over te legghen d'Acte vande See / of by ghebreke van dien / sal partype niet sijn werck moghen voort gaen.

Van

Van Actie te institueren.

j.
Indien hem yemandt vermeet eenich recht of Actie te hebben op een ander/ ende 'tselbe niet en vervolght/ sal den ghenen/ teghens wiens sulcken recht ghepretendeert worde/ den selven niet recht moghen bedwinghen sijn Actie te moeten intenteren / ende sal alsoan 'tSerecht hem een behoortlijcken termijn pzefigeren ende stellen / om sijn Actie t' institueren / binnen den welcken hy sulck recht institueren sal/ of by ghebreke van dien/ ende den ghepzefigeerden tijdt oversteken zijnde / sal van sijn recht versteken wesen / ende hem geimponeert worden/ een eeuwigh swijghen ende silentium/ soo verre daer toe ghecontendeert wort.

Van Reconventie.

j.
In zaken daer Eysch van Reconventie ghedaen wort/ sal partye onverdaeght hinc inde / elck anderen antwoorden.

Van Garandt.

j.
Oft gheviel dat ter eerster of tweeder daginghe/ eenigh Garandeur compareerde / die de sake woude aennemen / ende in ghedinghe treden / om die te defenderen / ende tot dien sijne begheerde uystel of dilay om
 D ij t'ant

t'antwoorden / den originelen Aenlegghe sal ghehouden wesen sijnen Eysch te verberfchen / en sal in sulcker voeghen / twoozschreven Garandt aennemende / hebben ander dilay om hem te beraden / ende te komen antwoorden alsoo 'them goetduncken sal.

Onvermindert d'exceptie ten p̄ncipalen t'antwoorden / ten ware d'exceptie peremptoir waer.

ij.

Item / zullen partven / of heure Procureurs / die eenighe exceptie willen proponeren / ten daghe van de antwoorde / t'seffens ende t'eenemale alle exceptien proponeren / ende niet te min / onvermindert hare exceptien / ten p̄ncipalen antwoorden.

iiij.

Wtghesondert soo wanneer sy proponeren exceptien declinatoire / Litispendentie / of Litisfinitæ / daer onder begrepen / alleenlijck exceptien van transactie / ende uytspake van Arbiters van Rechten / daer by publycke Instrumenten / of d'epghen handt van partven blijkt : Welcke exceptien slypden zullen moghen proponeren / ende daer by persisteren.

Sluytin-

Sluytinghe in Rechten, ende over- leveringhe van Inventaris.

j.

De zake by Epsch / Antwoorde / Replycque ende Duplycque / voldonghen zijnde / sal partypen geordonneert werden dagh van veerthien daghen / om haer stucken ende immumenten by Inventaris over te leveren / omme daer op Recht ghedaen te werden naer behooren / ende dat in zaken in Rechten bestaende.

Tijdt om productie te doen.

ij.

Ende in zaken consistierende in feyten ende bewijs / sal partypen tijdt gheprefigureert worden van veerthien daghen / of d'ij weken ten langsten / omme haer ghetuyghen vooz den Rechter te doen hoorzen.

iij.

Ende een van de partypen aen nemende sijn gesultineerde te bewijsen / ofte 'tselve stellende tot deelinghe van Eede / soo sal den ghenen die den Eedt ghedefereert wert / midts by Schepenen daer toe gheadmitteert zijnde / den selven terstont mogen accepteren ende doen / ende partype adverte / van sijne feyten verstecken sijn.

iiij.

Soo wanneer den Officier ende Schepenen gaen ten hulpe van een ghetuyghe / om die Eedt af te nemen / overmits dat hy niet machtighen is selfs boven te komen / dat alsdan

alsdan de kosten zullen betaelt worden by den Interrogant/
sonder dat den contra-Interrogant ter oorzake van dien
ernighe kosten sal draghen.

v.

Ende sullen de ghetuyghen betaelt worden tot discretie
van de Commissarissen / uytghesondert in 's Heeren zaken.

Reprochen ende Salvatien.

vj.

't Voorz bewijs ghedaen/ende den voorz tijt overstreken
zijnde / zullen partypen hare dingtalen / Informatien ende
andere stucken/ gherechtelijck overleveren by Inventaris/
binnen acht daghen / ende daer na binnen acht daghen ten
wederziden lichten/de Copie van 'tghene gheproduceert is/
ende voorz schrijven by Reprochen ende Salvatien / van
veertghien daghen tot veertghien daghen / al peremptoirlijck
ende op versteck.

Van Certificatien te

Recoleren.

j.

I Tem en sal gheen Recht gedaen werden op Certificatien/
Inoch Attestatien/ niet gherecoleert/ of in voeghen als vo-
ren belept zijnde / ten ware de ghetuyghen over Zee / ofte
overleden waren/ in welck ghevalle by den Rechtter daer op
ghelet sal worden.

Item

ij.

Item / en sal op egheene Copien Recht ghedaen werden / ten zy de selve by een Secretaris / wpt den Principalen ghe-auctentiseert zijn / partye of sijnen Procureur daer ober ge-roepen / ende daer inne gestelt den Dag / Jaer / ende Maent van de Collatie.

iij.

In den Inventaris sal men voortaen specificc moeten uytzucken / tot verificatie van wat Articulen de ghepro-duceerde stukken dienen / makende voorts mentie ende per-tinente distinctie / welke Articulen gheen bewijs van noodde hebben.

iiij.

Als te weten / dat d'selbe zijn Juris / negatiff / illatiff / relatiff / notoir / in confesso / off dierghelycke / op pene dat daer op by Schepenen gheen regardt ghenomen sal wer-den / ende dat den Procureur die zulcx gheomitteert of ver-suynt / den voorszreven Inventaris sal moeten herma-ken tot sijnen kosten / ende daer-en-boven betalen het In-teresse van't retardement.

v.

Item / de Procureurs zullen hare gheschryften in be-hoorlycke forme redigeren / sonder eenighe rediten te schry-ven / 'twelck staen sal tot discretie van Schepenen.

Van Comparitien voor Commiffariffen.

j.

PArtyen die geappoincteert worden te compareren booz Commiffariffen / omme van hare questie te liquideren / of anders op hope van accoozt / zullen ghehouden wesen / op den gheoordneerden dagh / t'Appointement van Schepenen te volkomen / op pene / dat teghens den non comparerende / ghedecerneert sal worden Default / ende booz t' profijt van dien gheoordneert een tweede comparitie / tot sijne kosten / ende boven dien / op pene by Schepenen daer toe te ordonneren / inghevalle hy aldan niet en compareert.

ij.

Welc profijt men op den eersten Recht dagh / na de boozsz continuatie volgende / sal verfoecken by Schepenen te werden ghedecreteert.

Vonniffen ofte Sententien.

j.

SChepenen vermoghen / als in conforzmitie van beschreben Rechten / d'executie van heurluyder Vonniffen te surcheren / onder suffisante cautie vande ghecondemneerde / ende doock ex causa partye verleenen termijn van Rechten / midts stellende cautie binnen den tijt van acht daghen : Welcken cautionaris den tijdt van de Utterminatie overstreken zijnde / booz t'achterwesen executabel sal wesen.

Alle

ij.

Alle Sententien diffinitive fullen inhouden/ dat de Ghe-
daeghde ghecondemneert wordt in't gheheel/ ofte deel/ in't
gunt van hem gheepscht is/ of dat hy daer van gheabsol-
solveert wordt / met condemnatie / oft compensatie van
kosten : Oock mede met condemnatie van schaden ende
Interessen/ restitutie van eenighe vruchten die ontfanghen
zijn / ende andere profijten / by soo verre die gheepscht zijn/
ten ware tusschen Vrienden ende na-Maghen.

iij.

Behoudelijck/ datmen gheen Interest betalen sal van
verschenen Custinghen/ binnen drie Maenden na den ver-
schijn-dagh / maer t'eynden de dyp Maenden / (rechtboor-
deringhe ghedaen zijnde) dat men aldan Interest sal moe-
ten adjudiceren/ ende oock gheben van de dyp Maenden na
den verschijn-dagh af/ter effectuele voldoeninghe toe.

iiij.

Men sal inde extensie van de Sententie niet boorder mo-
ghen stellen / dan de middelen van conclusie vanden eysch
ende antwoorde / mitsgaders de presentatie ende contra-
presentatie / beroerende de Decisie van de zaken die in den
procelle ghedaen zijn.

v.

Ende zullen Schepenen / terstont na dat de zake sal we-
sen gheinstrueert/ ende 't Proces ghefurneert/ gehouden we-
sen hare Sententien te promuncieren/ sonder de zake te mo-
ghen uytstellen / meer als eens veerthien daghen / in cene
zake.

E ij

Ende

vj.

Ende zullen alle Sententien/ soo diffinitive als provisio-
nele / niet excederende de somme van een hondert twintigh
gulden/ hebben hare executie / volghende t'Privilegie deser
Stede daer van zijnde / niet teghenstaende eenighe Ap-
pellatie / ofte verleende provisie van Inhibitie van den
Hove.

vij.

Item/ alle Sententien nopende materie van Dijkka-
gie / Water-vanghen / Sluysen / Politien / boeten van
Officiers / Correctien / ende andere van ghelijcke natu-
ren / zullen hebben heure Executie op cautie : Niet te-
ghenstaende Appellatie / ende sonder prejuditie van dien/
ten ware nochtans d'Executie / van de Donnisse ware irre-
parabel.

viiij.

Alle Donnissen interlocutoire off diffinitive / daer by pe-
mandt ghecondemneert is eenighe penninghen te betalen/
of te namptiseren / zullen naer thien daghen / soo verre daer
van niet gheappelleert en is / in zaken daer toeghelaten is
t'appelleren / werden gheexecuteert in manieren hier naer
volghende.

ix.

De Bode die ghewoonlijck is Executie te doen / sal hem
mette Sententie binden aen den persoone / ofte ter woon-
plaecte van den ghecondemneerde / ende den selven somme-
ren binnen vier ende twintigh uren te betalen.

x.

De vier ende twintich uren overstreken zijnde / inghevalle daer egheene betalinghe en werdt ghedaen / sal den voorsz Bode andermael voldoeninghe van de voorsz Sententie versoecken.

xj.

Ende blijft de ghecondemneerde noch in ghebreke / sal de Bode / in saken niet excederende ses gulden / alleen : Van ses gulden tot twee-en-tseventich gulden / ten overstaen vanden Stedehouder ende noch een Bode : Ende boven de twee-ende-tseventich gulden / ter presentie van twee Schepenen / ende een Secretaris ofte Clerck / in arreste ofte bewaerder handt nemen / die Meublen ende haefflijcke goederen / voorsz tachterwesen van den Triumphant.

xij.

Wtgghesondert de Meublen / daer mede den ghecondemneerde / indien hy een Ambachts-man is / sijn Ambacht doet / ghemerckt hy daer af leven moet / eben-verre de Instrumenten niet excederen de waerde van vijftigh gulden / minder of meerder / tot discretie van Schepenen.

Executien.

Van beletselen van Executien.

j.
Die sijn goedt / om te beletten d'executie die hy verwachtende is / versteect / upter Stede ruynt / of die hem daer toe helpt / die sal verbeuren vijf ende twintich gulden / ende daer-en-boven ghecozrigeert worden tot discretie van Schepenen : Ende zullen alle de hulpers huer Waeghen / Paerden ende andere heure goeden / daer mede subject maken de schulden banden Ruymer / ende vooz hem te betalen.

ij.
 Item / dat van ghelijcke geen Poozters of Pooztressen / noch Inwoonders / en vermoghen heur goet te transporteren of obergheben / vooz eenighe Rechters / noch andere publicque personen / dat weerdigh zy in achterdeel van Executie van Bonnisse / noch oock in fraude bande Creditours. Ende doet hy sulcks / men sal daeromme niet laten 't selve goedt t'executeren waer men dat vindt : Ende sal den ghenen sulcks doende / verbeuren vijf ende twintich gulden / ende arbitralijcken ghecozrigeert worden.

ijj.
 Ende soo verre de betalinghe uyt de penninghen bande vooz Meublen gheprocedeert / niet en mach werden ghedaen / sal de vooz Bode in Arrest stellen / de eyghen onroerende goederen van de ghecondenmeerde.

Ende

iiij.

Ende daer na de Chijns-goederen ende Erf-pachten,

v.

Mitsgaders de vruchten van den Leene.

vj.

Successivelijck ende ten laetsten de Leen-goederen / tot het achterwesen toe.

vij.

Ende de selve daer na / met vier Sonmendaeghsche ende Marcktdaeghsche geboden / t'elcken na voozgaende klokkegheslagh / ende affricie van de Billetten / ten oberstaen van den Officier / een Burgermeester / ende twee Schepenen / in't openbaer / in loco verkoopen / op allulcke daghen ende termijnen als den Crediteur / ofte in des selfs plaetse / mette voozs Heeren zullen accorderen.

viij.

De verkoopinge die by Decrete ende Executie sal vallen / van eenighe Brieven / sal ghedaen worden / op een Rechtstagh van Poozters / als Schepenen ter Dierschaer sitten.

ix.

Ende zullen alldan den kooper by den Gherechte ghelevert werden brieven van Decrete.

x.

Ende so verre als de voozs goederen noch niet sufficient en zijn / zullen alldan in Arreste ghestelt worden / allulcke inschulden als de ghecondemneerde heeft / dewelcke naer een Sonmendaeghsche ende Marcktdaeghsche ghebodt / verkocht zullen werden omme ghereedt ghelt / als vozen / den meest daer vooz biedende.

Ende

xj.

Ende alle die Meuble goederen/ Immeuble/ ende Crediten des gecondemneerdens/ in de Jurisdicctie van den Rechter/ die de Sententie ghewesen heeft/ verkocht zijnde/ soo verre de selve althoeh niet en moghen strecken/ ende de selve ghecondemneerde andere goederen heeft/ byten de Jurisdicctie van den Rechter die 't Bonnisse ghewesen heeft/ soo sal binnen 's Jaers/ na date van de sententie/ by lettere requisitoir/ aen de Rechters/ daer onder de goederen ghelegen zijn/ verlocht worden/ omme daer aen by Excutie ende verkoopinge/ 'tvoorder achterwesen te verhalen/ met de kosten daeromme ghedaen.

xij.

Ende soo verre als des gecondemneerdens goederen tot voldoeninghe van t'achterwesen niet en moghen volstrecken/ soo sal de ghecondemneerde verlekert/ ende in ghevanckenisse ghestelt ende ghehouden worden/ op d'z suppers' sdaeghs/ sonder meer/ ter tijt toehy den triumphant sal hebben voldaan/ ofte ghecontenteert.

xijj.

Alle sententien in Actien reele ghewesen/ daer by d'Aenleggher eenighe Hupsen/ Landen/ off goederen/ toeghewesen zijn/ zullen insghelijcx naer de thien daghen na de pronunciatie/ in manieren hier na volghende worden gheexecuteert.

xiiij.

De ghecondemneerde/ ende oock den Occupateur vande toeghewesen goederen/ zullen by de Bode/ die ghewoonlijck is d'Excutie te doen/ ghesommeert werden/ binnen d'z daghen/ hare handen te trecken/ ende ledich te maken van de
toeghe-

toeghetwelen goederen/ ende daer mede den Triumphant te laten bewerden.

xv.

Ende by soo verre hy 't selve binnen de voorsz dzye dagen niet en doen/ soo sal daer na / in presentie van twee ynt den Gherechte/ den ghecondemneerde of occupateur mette daet daer ynt ghestelt / ende den Triumphant daer inne ghestelt werden.

xvj.

Alle sententien daer by yemandt gecondemneert is/ rekeninghe / bewijs / ende reliqua te doen / of eenigh ander feyt te presteren / zullen naer de thien daghen / ende voozgaende sommatic als vozen / gheexecuteert worden / als hier na volghet.

xvij.

De Ghecondemneerde sal gheghijfelt worden/ in secker herberghe/ op een pene van thien guldens.

xviij.

Ende soo verre hy niet compareert ten ghestelden daghe inde ghijfelinghe / sal hy daer by den Bode ghesocht werden.

xix.

Ende de Bode hem niet bindende/ sal voozts gheapprehendeert ende in verskertheit ghebracht werden / ende aldaer ghelept op dzy stupvers 'sdaeghs / tot sijne kosten/ ter tydt toe hy voldaan sal hebben 'tgunt daer hy in ghecondemneert is / off den eyfcher ghecontenteert,

f

Ende

xx.

Ende soo verre hy in ghijfelinghe in de Verberghe compareert/ ende veerthien daghen aldaer gheweest zijnde/ niet en bewijst van sijne diligentie/ omme te voldoen/ daeromme hy gheghijfelt is/ tot contentemente van den rechter / sal in apprehensie ende hechtenisse ghestelt worden / op d'z stupers als vozen 'sdaeghs.

xxj.

Ende soo verre de ghecondemneerde ten maent in hechtenisse gheweest zijnde / de condemnatie niet en voldoet/ soo sal den Triumphant aen den Gherechte moghen versoeken/ dat het feyt/ of 'twerc in de condemnatie begrepen/ getareert ende tot pecuniele somme ghereDIGEERT werden sal.

xxij.

Waer toe de gheapprehendeerde behoorlijke declaratie overghelevert ende tijt van veerthien daghen gegundt werden sal/ omme daer jeghens te debateren.

xxiij.

Ende hebbende de taratie van den Gherechte / sal den Triumphant sijne executie mogen doen als hier vozen/ blijvende de ghecondemneerde eventwel in hechtenisse tot dat de executie ghedaen/ ende den Triumphant voldaan sal zijn,

Reauditien ende Appellatien.

j.

Die hem by eenigh appointement of bonnisse van Schepenen / by mondelijcke Plaidoye ghewesen / beswaert vindt / sal daer af moghen versoecken Reauditie tot Camer van Burgheerneesteren / midts inlegghende ses-ent-dartigh stuyvers / ende indien 'tappointement by de Camer geremedieert of verandert wort / sal hy zijn gelt wederomne hebben / ende anders niet / ende men sal de selve Reauditie moeten versoecken binnen d'ij daghen.

ij.

Men sal de Reauditie binnen ander acht daghen daer na ghehouden wesen te vervolghen / ofte die tijdt overstreken zijnde / sal het appointement of sententie hebben haer executie.

iij.

Alle Reauditien ende Schepenen bedinghen / sal den Procureur / die de selve versoeckt / gehouden wesen zijn partje te leveren by geschrifte / waerom hy sulcx doet / ende doen hem daer op citeren.

iiij.

Behoudelijck dat de luyden haere byzheynt sullen hebben de selve Reauditie te versoecken / ofte Alco te moghen Appelleren.

Van

Van Appellatien.

v.

Waer na de ghene / die van eenighe sententie van Schepenen teghens hen gewesen/begheeren te appelleren / zullen de selve appellatie/op den thien den dage na de prommichiatie van den boorz Bonnissen / ofte daer bozen/ ghehouden wesen den Gherechte/ende oock partypen / ofte zynen Procureur te demmichieren / ofte insinueren/ op pene dat d' Appellant / egheene reparatie van Atcentaten en sal moghen verfoecken/ van 'tghene omme te gheraken tot executie/ naer de tynen daghen boorz' terploict sal wesen ghedaen.

vj.

Waer't sake dat pemandt appelleerde van Schepenen bonnisse/ende de appellatie niet rechtelijck en vervolghde binnen behoorlijcken tijde / dat sal wesen op de boete van dyp gulden.

vij.

Gheen appellatien zullen ghepasseert mogen worden anders dan boorz Schepenen/ende zullen ghetepckent moeten worden ter Secretarie.

 Van

Van Kosten.

j.
Den Triumpfant en sal niet vermoghen den gedaegh-
 de in Rechte te roepen / om declaratie van kosten over
 te nemen / ten zy hy hem alzozen ghelevert hebbe behoor-
 lijcke specificatie / ende daer van by acte blycke.

ij.

Beneffens alle declaratien van kosten / diemen onder de
 Gherechte levert / salmen gehouden wesen te boegen de sen-
 tentie / daer wyt de kosten ghefondeert worden / mitsgaders
 alle acten ende behoefden tot Justificatie van de declaratie
 dienende / by ghebreke van de welcke / gheen regardt op ee-
 nighe kosten sal worden ghenomen / ende dit precise t'obser-
 veren.

ijj.

Ende en zullen gheen acten van renovatien / by den Pro-
 cureur of andere / op de sommatie ghemaect / gheleden wor-
 den.

iiij.

Alle ghetareerde kosten / salmen nutter daet / na een booz-
 gaende sommatie by 's Heeren Dienaers moghen doen exe-
 cuteren.

v.

Men sal gheen reys-kosten in't tareren goet doen / ten zy
 den declarant ter Secretarie verklaringhe gedaen / ende al-
 daer sal laten aenteekenen hebben wanneer / ende dat hy
 om gheen andere sake / als hy in sijne declaratie sal willen
 specificeren / alhier is ghekomen gheweest.

Van Fugitiven, desolate

Boedels, ende Curateurs.

j.

Alle Poozteren / Poozteressen / off Inwoonders deser Stede / die hen langher dan ses weken hebben gheabsenteert uit der Stede / salmen des Saterdaeghs opte middagh ten elf uren ter Peupe van't Stadthuys / ter presentie van Schout ende twee Schepenen moghen doen verdaghen / ende alsdan een weet doen ter laetster woonplaetse / of soo daer niemant t huys is / in sulcken ghevalle aen de ghebueren / ende affigeren Billetten aen't Stadthuys / prefigerende een dagh van Rechte / teghen Manendagh daer eerst aen volghende over veerthien daghen. Ende soo den genen die soo ghedaecht is / dan niet en compareert / sal op hem dan voorts gheprocedeert worden als op fugitiven / ten ware yemandt de citatie vooz hem wilde ontfanghen / ende het gewijsde volkomen.

ij.

Als een schuldenaer vooz bluchtigh ofte aflijvigh wordt / ende gheen erfghenamen en heeft die sijn goederen met de schulden aenbaerden wil / so sal men daer over een Curateur stellen.

iij.

En Debitur wort vooz fugityf / insolvent / ende banceroet ghehouden / als hy uytter stadt vertreckt ter sake van sijnen schulden / ende sonder sijne Crediteuren te betalen.

Oock

iiiij.

Oock soo gheringhe als hy eenighe goederen heeft ver-
steken ofte verborghen.

v.

Item als hy voor sijn schulde abbandonnerende sijn
huys ende goeden vliedt / of erghens latiteert / het zy in of
buiten sijn huys.

vj.

Off als hy eenige probitie te Hobe verwozven heeft van
Cessie / of dierghelijcke / niet teghenstaende de selve al noch
niet en zijn ter executie ghestelt.

vij.

Off als hy met eenighe sijne Crediteuren of vrien-
den / of andere ghereetschap ende preparatie gemaect heeft
om te failleren / te vluchten / of sijn persoon of goederen t'ab-
senteren / of te trecken uut d'ooghen of handen van sijne
Crediteuren.

viij.

Of nadien dat een Crediteur op sijne goeden begoft heeft
hy arreste te procederen / ende dat sijn faillissement kortz
daer na ontdeckt wort.

ix.

Ende als yemandt om sijne schulden de straet verlaet / off
dat sijne Insolventie andersins in't openbaer ghekomen
is.

x.

Aller besettinghe of arrest ghedaen is / ende daer op
klachte ghedaen wort / sal de schuldenaer een weet ghedaen
worden / ende is hy overleden / de naeste erfghenamen in-
dien

dien sy binnen de Stadt of bydrom van dien woonachtigh waren: Ende soo sy luyden binnen de selve Jurisdictione niet ghebonden en worden / maer hen daer buyten onthielden / in sulcken ghevalle sal de weet aen hem bestelt worden / indien Schepenen bevonden sulcks te behooren / ende de selve Debitur off sijn Erffghenamen vindtbaer mochten zyn / in't ronde van thien mylen van de Stadt.

xj.

Ende den ghenen die sulcken weet te doen aenghenomen heeft / ende den schuldenaer of die erffghenamen niet en weet te binden / is ghehouden 'tselbe te stercken met sijnen Eedt: Dat ghedaen / salmen de wete moghen doen 'thijne laetste woonstede / ende aen sijn Vrienden ende Maeghen binnen der stede ofte bydrom van dien: Ende zullen daer-en-hoben de absenten ghedaghvaert worden met proclamatie ende affirie van Billetten.

xij.

Ende ist dat de schuldenaer in veertchien daghen / na dat de weet als vozen ghedaen is / weder inkomt / off yemandt van de Erffghenamen van den overleden / ende de goederen verantwoorden wil / ende staen om 'tghewijsde te voldoen / soo sal elck procederen moghen of de schuldenaer teghenwoordigh waer.

xijj.

Indien daer niemant en komt / die de goederen verantwoorden wil / sal een Curateur ghestelt worden als vozen.

xiiij.

De Curateurs zullen ghestelt worden by de Magi-
 straet / (die alzozen daer op zullen hoozen eenighe van de
 principaelste Crediteurs) onder soodanighe suffisante cau-
 tie / als de selve na ghelegghentheydt der zake sal oordealen
 te behoozen : Welcke cautie slynden ghehouden zullen
 wesen te stellen / alzozens eenighe administratie 's Boe-
 dels hen te zullen mogen onderwinden / op de verbeurte van
 twaelf gulden.

Watmen doen sal eer de preferen-
 tie ghehouden wert van desolate Boedels.

xv.

Een Curateur sijn acte van Curatele ontfanghen heb-
 bende / sal terstont procederen tot Inventarisatie van alle
 de goederen die hy sal konnen bekomen. Welcke Inven-
 tarisatie geschieden sal / ten overstaen van den Schout ende
 twee Schepenen.

xvj.

De selve Curateur sal alsdan doen publiceren / ten eynde
 een peggelijck / die opten desolaten Boedel eenighe actie wil
 pretenderen / tselve ter Secretarie laet aentepckenen / binnen
 veertighen daghen alsdan eerstkommende.

xvij.

Curateurs en moghen niet verkoopen enige onroeren-
 de goederen / tzy dat de selve ghelegghen sijn binnen de Ju-
 risdictie van der Goude ofte daer buyten / dan in 't openbaer
 naer voozgaende affixie van Billietten / soo binnen de vooz-
 schreven

S

Schepen Stede / als daer de selve ghelegghen zijn / ten oberstaen van twee Schepenen der selver Stede / ofte ten oberstaen van twee Schepenen / van de plaetse daer de selve ghelegghen zijn.

xviiij.

Curateurs sullen de meublen verkoopen / de schulden manen / innen ende ontfanghen.

xix.

Indient noot is / recht plegghen op ende jegghens eenen vegelijcken / in alles met macht / om andere tot rechtpleginghe te substitueren.

xx.

Ende voort generalijcken alles doen / dat een goet Curateur ende bewinthebber van eens anders saken schuldigh is / ende behoort te doen.

xxj.

Ende zullen van heuren ontfang verantwoorden tegen Schepenmeesteren / ende 't slot van heur rekeninghe in heuren handen voldoen.

xxij.

Curateurs / als so wptrepsen / en zullen niet genieten moghen dan heur vacatien : Ende zullen heure verschoten penninghen in haer rekeninghe worden ghepasseert / maer geen verteerde kosten.

Wat

Watmen doen sal eer de preferentie ghehouden wort in andere gemeene zaken.

xxij.

Als eenigh roerend' goedt by executie verkocht is / off eenigh onroerend' goedt verkocht sal worden / soo sal den Secretaris ofte synen Clerck / na alle voorgaende ghehouden solenniteyten / ex superabundanti, by openbaer klok-gheslagh publiceren / dat soo wie daer op eenigh rechte off actie pretenderen wil 't selve ter Secretarie binnen veerthien daghen laet aenteyckenen.

xxiii.

Ende sal den Impetrant van Decrete soo wel ghehouden zijn te doen aenteyckenen als andere.

xxv.

Alle vrecnde die hen doen aenteyckenen / zullen noemen heuren Taelman ofte Procureur omme de citatie aen hem ghedaen te werden.

xxvj.

Daer na zullen alle Crediteurs die bekend zijn / by een Bode gheciteert worden / omme op een sekeren dagh daer toe te prefigeren vooz recht te komen / ende van heur rechte ende actie te verthoonen / 'tzy van preferentie off concurrentie / waer van sy heur bescheyt oock goets tijds / vooz den dagh van preferentie ter Secretarie zullen leberen.

G ij

Men

xxvij.

Men sal oock insinueren den Debitour om hem daer mede te moghen laten binden / indien 't hem belieft / ende tot de overgheleverte onkosten / of jegghen de schuldenaren te segghen sijn goetduncken.

Hoe d'een d'ander ghepre- fereert sal worden.

xxviii.

Voos al salmen prefereren / de kosten ghedaen zijnde omme te komen ter interpositie van den decreete / mitten Secretaris ende Boden / voos heure moeyten / ende besoignen / ende de kosten van de Curatele / indien over de verkochte goederen een Curateur ghestelt is gheweest.

xxix.

Ende daer na / de tamelijcke onkosten van de begraeffnisse / ende der Kercken rechten / tot discretie van Schepenen.

xxx.

Op onroerende goederen / als Hysen / Erben / &c. zullen daer na eerst ghepreferereert worden de contributien / verpondinghen / of andere onnestsaghen.

xxxj.

Op ghelijcke goederen / de Schepen mede daer inne begrepen / zullen daer na ghepreferereert worden alle speciale Hypotequatien / wettelijcken ghedaen zijnde / volgende 't Placsaet van de Kepl. Mayest. van den Jare xxix. ende d'Ordonnan-

domnantie van de Politie van den Jaere Lxxx. mitsgaders de Speciale Hypotequatien ter Weeskamer gheschiedt zijnde / ten behoeve van Wees-kinderen / volghende d'Ordonnantie van de selve Wees-kamer daer van zijnde / ende wort de ouder date voor de jongher date ghepreferert.

xxxij.

Hier onder worden mede begrepen / de stillwijghende wettelijke Hypotequatien / ghelijck als hebbende zijn de Wees-kinderen op heur Vooghden / van alle dat sy aen heure Vooghden te kort komen / ende wort 'tselbe recht genomen op de date dat de Vooghden ter Wees-kamer gheteyckent zijn / al ist soo dat de penninghen eenighen tijdt daer na by de Vooghden zijn onderghenomen.

xxxijj.

Stillwijghende Hypotequatien zijn oock hebbende / die eenighe materialen leveren tot nootelijke reparatie van een Huys off ander ghebou / ende die den arbejdt daer toe doen.

xxxiiij.

Den Huysheer wort voor allen anderen Crediteuren ghepreferert / met binnen-Jarighe ende 'tkoopende Jaer Huys-huer / op de goederen op sijnen eyghen grondt berustende ende hem verbonden zijnde.

xxxv.

Die eenigh willigh pandt onder hem heeft / wort daer op ghepreferert voor alle andere Crediteurs / mits doende blycken van sijne schulde als andere.

xxxvj.

Na de vooz gementioneerde schulden/zullen vooz andere gepreferceert worden/ de schulden spruytende van Erchynsen ende Imposten niet verjaert wesende. Item de Tappers/ soo veel sy aen den schuldenaren ten achteren zijn ter cause van Wijn of Bier/vooz so veel d'acchynsen bedraeght/mits de schulde binnen 's Jaers wettelicken ghemaent zijnde/ behouden dat dese schulden van Erchynsen ende Imposten spruytende / oock ghepreferceert worden vooz wettelicke Hypotequatie die van Jongher date is.

xxxvij.

Item/ daer na zullen volghen de ghene die heur schulde niet specialycken ghehypotequeert of versekert / maer nochtans wettelicken bekent zijn / by bezeghelde brieven/ Schepen-kennisse / inhoudende generael verbandt. Welverstaende/ dat de oudste date de jongher sal zijn ghepreferceert / ende sal in desen regardt ghenomen werden/ op't ghene d'Ordonantie van de Politie daer van is aenroerende.

xxxviij.

Ende wesende voldaan alle speciale Hypothequen / wyt de penninghen van de selve gheprocedeert/ende andere Creditoren hier vozen wytghedruckt / in de overschietende penninghen van de selve onroerende goederen ghekomen/ ghepreferceert zullen zijn / die ghene die generael verbandt hebben/ verleden vooz Schepenen van de plaetsen daer de selve ghelegghen zijn / oock vooz die ghene die onder generael verbandt hebben/ verleden vooz Notaris ende ghetuyghen/ ofte vooz d'z ghetuyghen.

Ende

xxxix.

Ende in de penninghen van de roerende goederen gheprocedert / ghepreferereert sal zijn / die het oudste generael verbandt heeft / 'tzy ofte 'tselbe verleden is vooz Schepenen / vooz Notaris ende ghetuyghen / ofte vooz die ghetuyghen.

xl.

Hier na zullen volghen / de schulden die spruytende zijn uyt sake van goederen in een Erf-huys ghekocht zijnde.

xlij.

Ende daer na alle Obligatien / ghepasseert vooz Notaris ende ghetuyghen / ofte vooz d'yn ghetuyghen / mede inhoudende generael verbandt.

xliij.

Daer na volghen ende niet malkanderen concurreren zullen ponts ponts ghelijck / alle andere Crediteuren / ten achteren zijnde uyt sake van gheleende penninghen / arbejds-loon / gheleerde waren / ende alle andere loopende schulde.

xliij.

Den Schout / nopende sijne boeten / wordt alle andere Crediteuren ghepostponeert.

Waer

Waer uyt geen recht van Preferentie ghekreghen wordt.

xliij.

Speciale verbintenisse van Kleederen/ Instrumenten/ Roe-beesten/ Waghens/ Kente-brieven/ Schulde-brieven/ of andere roerende goederen / en gheeft gheen recht van Preferentie / alwaer de verbintenisse oock vooz Schepenen ghedaen / dan als de selve goederen datelijcken den Crediteur in handen ghelevert sijn / in welcken ghevalle hy sulck recht heeft / als van de willighe panden gheseyt is / ende in dien sulcke overleveringhe niet en is ghedaen / soo wert de Schepen kennis gehouden vooz wettelijck op't selve goet / soo langhe het den Debiteur toe komt / ende niet verallie-neert en is / ende ander schriftelijck bescheydt / wordt maer ghehouden vooz loopende schulde / by faute van datelijcke overleveringhe als vozen.

xlv.

Obligatien op Schepen/ Schuyten/ Erben/ Gzonden/ Thynnen / al waer't dat de schulde spruytende waer uyt koope van de selve / ende dat t'Erff off den Thynn alleen met de sleutel over waer ghegheven / en hebben gheen recht van preferentie.

xlvj.

Schepenen-brieven/condemnatien/ over-giften van willighe panden / ende alle andere verlekertheden / ghedaen ofte ghepalleert in fraude van andere Creditours / ofte ten tyde als den Debiteur ghefaillert ofte Insolvent was / worden gheacht vooz loopende schulden / ende en gheven geen recht tot Preferentie.

xlvij.

Soo eenighe goederen by een of meer Crediteuren beset of ghearresteert worden / en wort den eersten besetter de andere wyt sake van dien niet gheprefereert.

Van Renten.

xlvijij.

Gheen Renthiers / en zullen op Hypotequen in haer Zieken gheroert / worden gheprefereert / dan met twee Jaeren Renten / ende 'tloopende Jaer / daer inne de rechtboordringhe is vallende / tot de effectuele betalinghe ende boldoeninghe toe.

Van Custing-paeyen.

xlix.

Ghelijck mede de Custing-heffers van verschenen ende vervallen Custing-paeyen / op d' Hypotequen als vozen / niet meer gheprefereert en zullen worden als met twee verschenen Custinghen / met het loopende Jaer.

L.

Waer onder de Stadt / ende de respectieve Gods-huylen mede zullen wesen ghecomprehendeert.

H

Hoe

Hoe de lichtighe van penninghen na de preferentie gheschieden sal.

Lj.

De materie van preferentie ghetermineert zijnde / sal een
pegelijc hem daer na reguleren / ende lichten zijn penningen
onder suffisante cautie de restituendo / indien namaels
bevonden worde / een ander beter daer toe gherechticht te
zijn.

Van Criminele Iustitie.

j.

DEn Bailliu is schuldigh alle Ghevanghens / indien't
versocht wort / binnen den tijdt van ses weken te recht
te stellen / ende hem / in presentie van Schepenen te leveren
'tgundt hy hem aenslegghen wil / ende waerom hy hem ge-
vanghen heeft / ende is den ghevanghen / ofte ander in synen
naem / ghehouden binnen drie dagen sijn antwoorde daer-
teghen over te leggen. Ende indien Schepenen dan bewin-
den / de saken de lijve niet aengaende / soo moghen sy ordon-
neren de ghevanghen te ontslypten uyt de ghevanckenisse /
onder Borgh-tochte van te voldoen / dat den Bailliu niet
recht op hem winnen sal moghen / als in conformite van de
Privilegie daer van zijnde.

Item

ij.

Item/ als den Bailliu sijn informatie precedente ghenomen heeft / indien den Bailliu den Delinquant niet krijgen en kan/ sal hy 't goet van den Delinquant moghen besetten/ ende doen Inventariseren/ ten ware hy bozgh suffisant gestelt hadde/ om 't ghewijsde te boldoen/ booz soo veel den Inventaris mochte bedragghen totte civile boete toe.

iij.

Item/ dit ghedaen zijnde sal den Bailliu den Delinquant/ roepen om hem in persoon te komen verantwoorden / ende t'aenhoozen 't gundt hem de Bailliu ende Schout aenseggen wil / ende ist dat hy compareert / ende den Bailliu hem wil vanghen / ende by proibitie verlekere / sal de selve zake terstont by de Gerechtē getermineert worden/ ende sal voort inder principale sake van Recht- dach te Recht- dagh geprocedeert worden/ totter diffinitive toe.

iv.

Item/ indien den Delinquant niet en comt also geroepen zijnde/ sal noch tweemaal als vozen gheroepen worden/ van veertghien dagghen tot veertghien dagghen / ende indien hy alsdan niet en compareert / sal den Bailliu toegelaten worden sijn intendit / niet sijn verificatien daer beneffens wesende/ ober te leveren / ende sal de ghedaegghde ten vierdemaal gheroepen worden / om dat te sien doen ende Sententie t'aenhoozen.

v.

Item/ die van de Gerechtē ontfangen hebbende 't Intendit/ ende verificatien van den Bailliu/ zullen naer gheleghentheyt vander zake/ den misdadighen condemnieren/ ofte by laten / maer wysen hem niet te min in de kosten / als sy hem quijt wysen/ overmits sijn non comparitie.

D ij

Item/

vj.

Item/ den Bailliu en mach niemant gheley gheben/ son-
der consent van de gheinteresseerde partye/ die om schulde
off misdaet gherupint is.

vij.

Item die ober pemant Criminelijcken klaeght/ dat lijff
off lidt aengaet / ende soo langhe per sisteert by sijn klachte/
dat den Bailliu den ghenen/ daer over gheklaeght wordt/
ghevanghen ghenomen heeft / ofte dat den klagher teghen
sijn partye in ghevanghenisse gaet / ende aldan sijn klachte
niet en bewijst verbeurt vijftigh gulden/ ende sal boven dien
partye verbeteren sijn eere / naer gheleghentheydt van der
sake / ende qualiteyt van de persoon / tot arbitragie van
Schepenen.

Van Huyfen ende Erven, ende eerst van Lijftocht.

j.

Die een Huys ofte Erf ghekocht heeft / off dat 'tselbe
hem ghegheven is / of dat hy 't by Testament verkre-
ghen heeft / sijn leven lang te ghebruycken / die moet 'tselbe
houden in rake ende dake / van alles dat den huysse noodt
heeft / off men soudet aen hem off sijn Erf ghenamen mogen
verhalen / of by sijn leven 't ghebruyck af winnen.

ij.

Indien de voorszreven goederen behoeven eenige nieu-
we reparatie of fondamenten/ sal die ghene/ die den eyghen-
dom

dom pretendeert / De materialen leveren ter plaetse / ende de gebuycker betalen de dach-hueren/ende in dien de gebuycker in ghebreke waer / soo sal den Eyghenaer alsulcke goeden moghen aenbaerden / mits betalende den ghebuycker oudt wesende boven de vijftich Jaeren/ het dardendeel/ende beneden de vijftich Jaeren/de helft van de waerde/dat sulcke goeden Jaerlijcks in huere of in pacht waerdigh zijn.

iiij.

De buycker van de voorszreven goeden/is schuldigh te betalen alle de renten/ende lasten/daer de goederen mede belast zijn/ende indien hy of sy in ghebreke waer/ tselve te betalen drie Jaeren/soude den Eyghenaer de goederen mogen aenbaerden / midts betalende den buycker / tzy Man of Vrouwen / het dardendeel ofte de helft vande waerde / in manieren als voorsz staet.

iv.

Die aldusdanighen ghebuyck heeft verkregghen / die en mach dat niet overgheven dan den Eyghenaer / of by sijn consent eenen ander.

Societeyt van Huyfen ende Erven.

v.

Waer dat twee ofte meer/in een buycinghe ofte Erbe gerechtiche waren/ soo sal den ghenen/die dat meestendeel daer in heeft/ de buycinghe moghen bewoonen / op alsulcke huer als Schepenen taxeren zullen.

H ij

Aller

vj.

Inghelijc sal die ghene die eenigh deel ofte paert aen eenigh Huys heeft/ gheprefereert worden in de hure/ ofte dat hy begeerde daerinne te woonen voor allen anderen/ midts betalende de huer tot taratie van Schepenen.

vij.

Twee off meer/ ghelijcke paert hebbende in eenige Huysinghen/ off Erven / indien elc van dien dat begeerde te bewoonen / soo sullen sy ter presentie van Schepenen loten/ wie die bewoonen sal/ ende zullen Schepenen verklaringhe doen van de huer.

vij.

Aller twee een Huys ofte Erve in't ghemeen hebben/ salmen alst een van beyden begheert / selve te neem ofte te geef setten/ ende zullen cavelen/ wie't van beyden setten sal/ ende indien't den selven set op ghereedt gheldt/ of termijnen/ die partye verstaet onredelyck te zyn/ soo sal de Magistraet dat rechten/ ende de termijnen stellen.

ix.

Soo wanneer nemandt gecondemneert is/ sijn paert ofte aenghedeelte van een Huys off Erf / nebens andere / die't meer aengaet / te verkoopen / ende den selven/ na sommatie ende renovatie in ghebreke blijft sulcx te doen/ zullen aldan die van de Gherechte/ in plaetse van den selven/ mitte ghene die willigh zyn/ die daghen ende termijnen ramen ende maken/ ende by den Schout ende twee Schepenen/ mitte selve die willigh zyn/ de verkoopinghe doen/ dewelcke van waerden wesen sal/ soo veel des ghecondemnedens portie belange/ in aller voeghen off die by decreet ghedaen waer.

Aller

x.

Alſter meer dan twee eyghenaers zijn/ende 'tmeerendeel ſtemt dat men 't verkoopen ſal/ ſoo zullen de minſte moeten volgen. Ende ſoo hy in de termijnen off paeyen niet en konnen accordeeren/ ſalt hy de Magiſtraet ghedaen worden als vozen.

xj.

Wanneer de ſtemmen ſteken/ ſoo ſalment mede te neem off gheeft moeten ſetten/ alſt d'een helft van d'eyghenaers begheeren.

xij.

Alſter een perſoon/ twee of meer ghedeelten heeft/ ſal den ſelven ſoo veel ſtemmen hebben/ als ſijn gedeelten zijn.

Van verhuringhe van Huysen.

xijj.

Die een Huys/ Schuer/ off Looſe/ in hure heeft/ ende ſal aen de hure niet moghen innehouden off korten/ ter oorſake hy pretendeert 'tſelve Huys niet dack-dicht ofte wantdicht gheweest te zijn/ ten ware hy eerst ſijn Huys-heer geadverteert/ ende dan daer na 'twerck met Schepenen beleedt hadde.

xiv.

In alle conditien van Huer/ heeft den Verhuerder ghe- looff op ſijnen Edet/ alſter gheen Huer-cedulle is/ of dat men hy gheen ghetuyghen bewijs weet te doen.

Die

xv.

Die eenighe Huyfen hueren / die moghen die niet overgheben / of weder verhueren / byten consent van den Eynghenaer / ten ware dat hy 't weder verhuerden aen eene van ghelijcke neringhe / ende persoon / tot discretie vanden Gerichte: In welcken ghevalle den Eynghenaer nochtans optie hebben sal / of hy 't weder aen hem wil nemen / of de huer laten volghen.

Van verkoopinghs van Huyfen.

xvj.

Die een Huys verkoopt / moet een Bzandt-leer leveren / wesende goedt ende bequaem / conform de Ordonnantie.

Van Servituyten, Huys off Erff aengaende.

Van't verkrijghen ende beletten van Servituyten.

xvij.

Niemandt die eenigh Huys off Erbe ghekocht heeft / en sal sijn ghebueren / of ander / yet van den Erbe moghen verkoopen / om daer aen te timmeren metselen off inbaren / noch yet dat den Huys ofte Erven hinderlijcken soude moghen zijn / ten ware dat hy den Coop-brieff / ende dat uyt krachte van dien / van den koop op 't selve Hypoteecq verbonden is / ten vollen betaelt ende ghequeten hadde / dan by expres consent van sijn verkooper / off sijn actie van hemhebbende / 'twelck

'twelck nochtans gheen plaetse sal hebben / soo wanneer
't Hypoteecq daer by niet en wert vererghert / alles tot dis-
cretie van de Gherechte.

xviij.

Die sijn Ghebuer met sijn kennisse ofte voozweten / laet
op sijn Erbe tinneren / soo langhe tot dat 'twerck vol-
maeckt is / sonder hem 'twerck verboden te hebben / en heeft
daer na gheen actie dan met recht te keeren / maer moet blij-
ven staen tot dat het van selfs vergaet / sonder datment re-
pareren mach in eenigher manieren / maer die een ander yet
verbieden wil / moet dat doen eer 'twerck volmaeckt is.

xix.

Die boben na een wettigh verbodt yet maect / voozt-
tinnert ofte metselt / of doet doen / moet dat wederom
afbreken / ende in sijnen eersten staet setten / eer hy ten prin-
cipalen ghehoort mach worden / ende staet daer-en-boben
tot arbitrale cozzectie.

xx.

Van ghelijcken / die sijn ghebuer septelijcken eenige Ser-
vituten belet heeft / moet 'tselbe beletsel afdoen / ende 'twerck
in sijn eersten staet stellen / eer hy gehoozt mach worden / op
cozzectie als vozen.

Van Servituten op, over, off onder eens
anders Huys ofte Erff.

xxj.

Die een overganck heeft op eens anders Erbe / die is ghe-
houden die te nemen ten meesten oorbaer / ende ten minst
schade / tot discretie van Schepenen / indien daer twist om
valt.

I

Die

xxij.

Die met een slaper komt aen off op een anders Huys/
moet die alleen onderhouden / dat sijn Ghebuer daer gheen
schade by en lydt.

xxiiij.

Die een slaper heeft/ende sijn Huys hoogher wil timme-
ren/ soo dat den slaper te niet gaen soude / is schuldigh dat
gat/daer die slaper was / tot sijn kosten weder dicht te doen
maken/ alst werck eyfischende is/ ende ist noot aldaer tot sij-
ne costen een Goot te legghen/ met alle sijn toebehooren/
ende dat ghedaen zijnde/ moet sijn ghebuer/ op wiens huys
die slaper lach / die Goot voozdts tot sijne kosten onder-
houden / alsoo verre alst water van den ghenen die de slaper
afgebroken heeft daerinne niet en valt/ ende indien sijn wa-
ter daerinne viel/ moeten sy de goot/eens ghelept zijnde t'sa-
men onderhouden.

xxiv.

Waert dat yemandt hadde een Goot-gat / by der aer-
den / omme alle onreyn wateren daer dooz te doen passe-
ren ober eens anders Erbe / die soude dat moeten verthoo-
nen met Zieven/of dat hy van dies ware in denchdelijcke
vreedsamighe possessie sulcks naer rechjte behoort ende niet
te min met een tralie sluyten.

xxv.

Die sijn Huys timmeren of repareren wil / ende van
noode heeft sijn stellinghe te stellen / op sijn ghebuers Erbe/
sal den selven ghebuer dat moeten liyden/mits dat gherepa-
reert worde de schade ofte interest / die hy daer by gheleden
sal hebben.

Alle

xxvj.

Alle muragien die niet recht en staen/ moeten gerecht worden / ende int loot staen/ tot koste van de gene die de muieren toebehoort/ ende is de muier ghemeen / soo sal de rechinghe gheschieden tot koste van beyde partypen / ten ware datter goten laghen / ende sy by consent aen malkanderen ghekomen waren/ in welcken ghevalle gheen ontrupninge en sal ballen / ten waer datter materie waer van schuyvinghe ofte treckinghe daer d'een of d'ander by beschadicht worde / in welcken ghevalle partye wiens huys sulcke schade doet/ selvé sal moeten betalen / dit sal staen tot discretie van Schepenen.

xxvij.

Als yemant in of aen des anders muier of ghevel gebaren is by consent / sal hy de muier / want / of gevel / helpen onderhouden / soo verre hy daer aen ghebaren is / tot ghelycke kosten / ende anders niet. Des sal hy sonder des anders consent / aen ofte in de muier / stijen / off wanden / niet voorder moghen timmeren / daer ypt sijn buerman eenighe Interest soude moghen volghen.

Van Goten.

xxviii.

Beghelyck is schuldich sijn eyghen drop te leyden / soo datter niemant ghebreck by en heeft.

xxix.

Alle goten daer gheen Brieven ter contrarie en zijn worden ghehouden ghemeen / sonder den Coelsche off oerliche goot / die elc moet onderhouden diese onder ende op sijn dack heeft legghende / sonder te hebben Brieven ter contrarie.

Iij

Waer

xxx.

Waer Goten legghen tuffchen twee ghebueren / daer de hupplinghe beyde eben hoogh zijn / en sal d'een buyten des anders consent niet hoogher moghen timmeren / ten sy dat hy oock legge een coelsche off eusschen goot / vast onder sijn / dack.

xxxj.

Als daer eenigh water loosende is / in scheidninghe van erbe / en sal gheen partye buyten d'andere in sulcke gemeen goot / gheen ander water brenghen dan reghenwater.

Van tuffchen de huysen.

xxxij.

Niemandt en sal door een goot-gat / laboiz-steen / noch andersints / eenige vzeemde wateren brenghen tuffchen de huysen deur / ten ware met besloten pijpen / ende dat weder uptwaterende op sijn selfs erbe / sonder consent van sijn gebuer.

Van sচেyheyningen ende muren.

xxxiiij.

Die eenich muer of huys maken wil / daer een heyninghe gestaen hadde / mach de muer stellen op sijn selfs costen / ende nemen de heyninghe tot sijn profijt.

xxiv.

Ende hadde de heyninghe noodt onme te worden vermact / die kosten souden komen tot boordeel van den ghe-
ne die de muer doen maken hadde.

Des

xxxv.

Des sal den ghenen / die in de Muer niet en heeft willen
 segghen/aende muer niet moghen stellen/vast maken/noch
 hinderlijck wesen/in eenigher manieren.

xxxvj.

Alle behoorzijcke Heyninghen/salmen maken soo die van
 oudts gheweest zijn/tot kosten van beyde partjen/'tzu van
 doozne/plancken/of andere materie/maer daer gheen ghe-
 staen heeft. Ist datter twist valt/hoemen die maken sal/zul-
 len die maken zeben roede boeten hooch/van plancken off
 van steen/konnen sy daer inne accorderen.

xxxvij.

Daer ghemeen muren of heyningen zijn/en sal d'een son-
 der d'anders consent/niet moghen afbreken sijn helft/omme
 die te verminderen/maer wel verbeteren.

xxxviii.

Daer heyninghen sijn van wassende hout / of van planc-
 ken/ ofte dat yemant die wil verbeteren/so sal hy optie heb-
 ben /'thooz-eynde off achtereynde te maken/maer sal die
 dicte van dat sy meerder is dan te bozen/op't sijn moeten
 fonderen.

xxxix.

Als daer eenigh water-losende is/by den anderen tusschen
 de gebueren/dat passeert in schepdinge van de erven/ sal den
 genen die de goot heeft /de gladde zijde van de Heyninghe
 houden/ en d'andere die palen die daer aen gespijckert staet.

xl.

Alle wassende boomen in eenighe heyninghen sijn ghe-
 meen/niet jegghenstaende wie die ghesteken heeft.

I ij

Van

Van ghemeene Privaten.

xij.

Daer twee gheburen een heymelijckheyt onder de aerde t' samen ghebruycken/ zullen die tot gelijcke kost onderhouden/ende reyninghe doen/ende ghereynighe wesende/ist dat een van beyden daer aff scheyden wil/ is hy onghhouden eenighe kosten meer daer aen te leggen / omme die schoon te maken / ende hy machse doorszeyden / ende van dan voort sal elc sijn helft onderhouden.

Van 'tgunt dat yemandt op sijn eyghen doet of maeckt, sijn gheburen prejudiciabel zijnde.

xlij.

Niemandt en sal moghen maken eenighe vensteren / ofte lichten / ober eens anders Erve / sy en zullen moeten acht voeten staen boven der aerden/ dat is/ boven den gront van 't Erff / soo het deurgaende ghelegghen is / ende zullen wesen met plere traillien besloten/ soo datter gheen menschen hooft dooz en mach.

xliij.

Die aldusdanighe lichten betimmeren wil / die en mach dat niet doen / dan met behoorlijcke timmeragie van metserie / die hem nootelijcken is tot sijnder neeringhe / ofte anders.

xliv.

Off yemandts Schoorsteen soo laghe waer / dat de gheburen ghebreck hadden van den roock / op heur Camer / off in heur huys / by faute van winden / soo mach die gene die

die 'tghebreck heeft / dat tot sijne kosten ende wille hoogher
doen maken / dat hy daer gheen gebreck meer aen en heeft/
mits die bezoghende / datter gheen perijckel en is van
vallen.

xlvi.

Als pendants boomen over sijn gheburen erven hangen/
soo moet hy die kopten/ ofte gheben de helft vande vruchten
die oberhanghen/daer aff de gheburen/over wiens Erve de
boomen hanghen/ de keure hebben.

xlviij.

Men mach sijn gheburen niet hinderlijck wesen / met
Verckens te houden / off misse te leggen op sijns selfs Erve.

xlviij.

Niemandt en mach sijn oude grondt van sijn Erff / noch
sijn straet/ soo seer hooghen of laghen/ dat sijn geburen daer
dooz hinder off schade lyden mochten / dan tot discretie van
Schepenen.

xlviij.

Hadde pemandt een Heymelijckheyt ghegraven in sijn
Erve/soo na/dat sijn ghebuer's Kelder/Huys off Erve/daer
by ghebreck hadde / soude het selve moeten beteren/ alwaer
de timmeragie van 't Huys ende Kelder na de Heymelijck-
heyt gheturnert / mits de Heymelijckheyt altoos beslyp-
tende met metselen van steen of hout/ sulcks dat de ghebu-
ren in heur Huys of Slaep-kamer/gheen ghebreck en heb-
ben van den stanc/ ofte anders.

Naesting.

Naesting.

Van wat zaken Naestinghe valt.

j.

Alsoo Naestinghe odieus is / door dien sy breeckt de koop tusschen partye gemaect: Soo is verstaen ende gheoordonneert / datter om redenen voorsz van gheene goederen Naestinghen en sal vallen / ten ware dat yemant gekocht hadde eenighe Gente-brieven / Schulde-brieven / off schulde / in welcken ghevalle / den ghenen tot wiens laste soodanighe Brieven ofte Schulden stonden / als sijn armoede gheacht wesende / die vooz hem selven sal moghen Naesten / vooz den prijs daer de Coop vooz ghedaen mochte zijn.

Hoe de Naestinghe ghedaen wort.

ij.

Den ghenen die eenighe der voorsz goederen / by koope ofte manghelinghe verkrijght / wort ghehouden in cas van Naestinghe / alst partye begheert / by Eede / ofte Danne-waerheyt te verklaren / wat hy daer vooz in koop off manghelinghe ghegheven heeft / 'twelck ghedaen / sal den ghenen / die de Naestinghe doet / ghehouden wesen / den Cooper van sijne penningen in behoorlycke specie te rembourseren / mitten Interestte van dien / ende de kosten daeromme ghedaen / maer indien geen ghelt / maer yet anders in manghelinghe off koope daeromme ghegheven ware / soo sal 'tselve gewaerdeert worden / by de genen hen dies verstaende / wat het in ghelde waerdigh zy / of behooren soude te ghelden.

Als

Als yemant Naestinghe aengheboden of ghepresenteert wort/ zoo zalmen tijdt van acht daghen hebben om de Naestinghe te accepteren off refuseren/ want den selven tijt overstrecken zijnde en salmen tot gheen Naestinghe gheadmitteert mogen worden/ wel- verstaende dat de presentatie van Naestinghe wettelijke sal gheschieden.

iv.

Als den gheenen die de Naestinghe competeert geen presentatie/ als voozen/ wort gedaen/ zoo zal hy de selve mogen begheeren/ als de koop off manghelinghe 't zijnder kennisse ghetomen zal wesen/ niet jeghenstaende hy eenighe betalinge op de verkregen koope van sijn armoede gedaen mocht hebben.

Van willighe panden

j.

Soo wie eenighe Meuble goederen in pande nemen wil/ die zal ghehouden wesen daer af schriftelijk bescheyt te nemen off kennisse vanden Pant-Heer/ ende vooz hoe veel hy het Pant aenghenome heeft / ofte andersins de Pant-Heer zal mogen volstaen/ mides/ verklarende de grootheyt vande somme ende schulde/ tot sijn onschulde.

Van voor de Baer uyt te gaen,

off Miserabile Cellie.

j.

En Weduwe die vooz de Baer uyt gaen wil/ om vande schulde van haer Man ontslaghen te wesen / moet dat doen als den dooden ghekist is/ in haer daghelijc habijt/ ter presentie

k

sentie van twee gelooff waerdighe ghetuyghen of Schepenen/sonder yet niet haer te dragen of verstrecken te hebben/want indien naemaels bevonden worde ter contrarie/soude sy verballen wesen inde schulden.

Aengaende de Notariffen ende heure prothocollen,

j.

Als een Notaris compt t'overlijden/ sullen sijne prothocollen moeten gebracht werden ter Secretarie binnen den tijt van zes weecken/ opte verbeurte van zes gulden/ ende dat die van den Gherechte de prothocollen datelijck sullen doen halen/ ende ter Secretarie brengen.

ij.

Die Tegenwoordich eenige Notariale prothocollen heeft ende geen Notaris en is/ die sal d' selve prothocollen moghen behouden soo lange hy leeft/ maer naer sijn over liyden sulsense mede comen moeten ter Secretarie/ op pene als boven.

ijj.

Die de voorsz Prothocollen is hebbende/ tsh dat hy Notaris is of niet/ sal ter Secretarie moeten aenbrengen binne zes weecken dat hy die selve heeft/ ende van wat Notaris die zijn/ ende voorsz daer op sulcke naerder kennisse doen als behooren sal/ op datmen weten mach wat boecken off stucken datter zijn/opte boete ende pene voorsz.

iv.

Onder den naem van Prothocollen wort begrepe al'tgene voor een Notaris/in stuck van sijn Officy/ ghepasseert mach wesen/ende alle gheschriften daer van zynde.

VOORT

VOORT ZOO RESER-
veren die vanden gherechte
aen hun de interpretatie ende ver-
klaringe van alle duyfterheden die
uyt deze Ordonnantie zouden
moghen spruyten, of daerinne be-
vonden worden : midsgaders d'am-
pliatie ende vermeerderinghe van
dien.

Aldus ghepubliceert (nae voorgaende klokke
geslach) ter Vierschare der Stede vander GOVDE,
den 18 Junij/ 1633. ter presentie vanden
Bailliu, Burger-meesteren, ende Schepenen.

Tafel vande voorgaende Ordonnantie.

<i>Procureurs.</i> Van hunne admissien ende anders, in zaken de Magistraten aengaende.	pag. 4
Eedt van de Procureurs.	4
Van de Procureurs officie in zaken partyen aengaende.	6
Van Daghementen.	7
Eerst van Dagementen voor andere Rechters.	9
Van andere gemeene Dagementen.	9
Van bysondere Dagementen, als in cas van Maelschade, Beleedinghe, ende Ree-roede.	10
<i>Arrestementen.</i> Eerst van Arresten, soo op perfoonen als goederen.	11
Voort van Arresten op perfoonen.	13
Voort van Arrestementen op goederen.	14
Van Rechtelijcke Weten.	15
<i>Van Recht dagen.</i> Wanneermen recht doet ter Vierschaer, Camer, ende extraordinaire.	17
Van Vacantien.	18
Van niet te kallen off andere onmanierlijckheydt te pleghen op Recht daghen.	19
<i>Wie, ende wat zaken ontsanckelijck zijn in Rechte.</i> Eerst van Perloonen.	20
<i>Van Comparuit ende Defaulten.</i>	21
Effect van een Default, als namptiffement versocht wort.	23
Effect van een Default op een dachvaerdinghe, van executie te sien decernereren op een verjaert Vonnis.	24
Effect van een Default op eene Dachvaerdinghe, om getuygenisse der waerheyte te gheven.	24
Van Comparuit ende Defaulten.	25
Eysch maken, Namptiffement, Antwoorden.	26
In wat zaken Antwoort, Replijcke, ende Duplijcque, by monde	

monde plaets heeft.	27
In wat zaken dagh ghegunt wert.	28
Van Actie t'institueren.	29
Van Reconventie.	29
Van Garant.	29
Sluytinghe in rechten, ende overleveringe van Inventaris.	31
Tyt om productie te doen.	31
Reprochen ende Saluatiën.	32
Van Certificatiën te recoleren.	32
Van Comparitiën voor Comissarissen.	34
<i>Vonnissen</i> ofte Sententien.	34
Executiën van beletselen van executiën.	38
<i>Reauditien</i> ende Appellatiën.	43
Van Appellatiën.	44
Van kosten.	45
Van <i>Fugitiën</i> , Desolate Boedels, ende Curateurs.	46
Watmen doen sal eer de preferentie gehouden wert van desolate boedels.	49
Watmen doen sal eer de preferentie gehouden wert in andere gemeene zaken.	51
Hoe d'een d'ander geprefereert sal worden.	52
Waer uyt geen recht van preferentie gekregen wort	56
'tSelfde <i>Van Renten</i> .	57
'tSelfde Van Custing-paeyen.	57
Hoe de lichtinge van penningen na de preferentie gheschieden sal.	58
Van Criminele Justitie.	58
<i>Van Huyfen ende Erven</i> , ende eerst van lijftricht.	60
Societeyt van Huyfenende Erven.	61
Van verhuringhe van Huyfen.	63
Van verkoopinghe van Huyfen.	64
Van Servituten Huys of Erf aengaende.	64
K iij	Van

Van 'tverkryghen ende beletten van Servituten.	64
Van Servituten, op, over, of onder eens anders Huys of Erff.	65
Van Goten.	67
Van tuffchen de Huyfen.	68
Van fcheyheyninghen ende Muren.	68
Van gemeene privaten.	70
Van 't gundt dat yemant op fijn eyghen doet of maeckt, zijn gebueren prejudiciael zijnde.	70
Naefting van wat zaken Naeftinge valt.	72
Hoe de naeftinge ghedaen wort.	72
<i>Van willighe panden.</i>	73
<i>Van voor de Baer wyt te gaen off miserable cefſie.</i>	73
<i>Aengaende de Notariſſen ende heure Prothocollen.</i>	74

EY N D E